

tjene at falde. Det maa man nemlig sige, at hvor Husbonderne eller andre lade Børnene forsømme alene for at benytte deres Arbejdskraft og ikke tage Hensyn til Barnets Tarv, bør der virkelig ogsaa falde Mulk, og der er det ikke urimeligt, at Mulkten bliver saa klækkelig, at den kan føles, medens der derimod, hvor Barnet kun sporadisk, enkeltvis af en eller anden Grund forsømmer Skolen, i Virkeligheden ikke er Grund til straks at falde ned med Mulkter. Endelig er der angaaende dette Forhold at bemærke, at § 5, hvor Kommunalbestyrelsen og Skoledirektionen kunne blive enige derom, tillader, at der for 5 Aar ad Gangen indføres andre Bestemmelser, som tilsigte at modarbejde Skoleforsømmelser, end netop Bestemmelser om Mulkter, Paatale og Straf.

Jeg skal saa gøre opmærksom paa, at Lovforslagets § 8 peger paa de forskellige Veje, ad hvilke Kommunerne kunne faa deres Skolevæsen ordnet, og giver Kommunerne Anvisning paa forskellige Maader, hvorpaa dette kan ske. Der nævnes her ikke mindre end 6 forskellige Maader, og i Spidsen er der stillet det, at hvor Børneantallet er for stort, kan Sagen ordnes paa den Maade, at man opretter en Forskole. Man har jo her fra Folketingets Side lagt megen Vægt paa, at vi fik Forskoleinstitutionen mere frem; her er den stillet i Spidsen. I øvrigt kan det ordnes paa alle de Maader, som her i § 8 ere opgivne, og det bliver Kommunalbestyrelsernes Sag at forhandle med Autoriteterne derom. Jeg tror, det er heldigt, at Kommunalbestyrelsen faar forskellige Ting at vælge imellem, thi Skolevæsenforholdene ere jo saa forskellige trindt omkring i Landet, at man ikke kan tage en enkelt Regel, slaa den fast i Loven og sige: Saaledes skal det være, den Uniform skal hele Landet klædes i med Hensyn til Skolevæsenets Indretning, hvad enten den passer eller ikke, skal den passe. Her er i Virkeligheden ladet et saa stort Spillerum aabent, at jeg tror, at man kan indrette sig ret praktisk trindt omkring paa de forskellige Steder i Landet, naar man følger den Anvisning, som her er given. I § 9 er der, for at faa Forskoler frem, vedtaget den Lettelse, at det skal ogsaa kunne tilades at anbringe Forskoler i lejede eller overladte Lokaler, hvis der er tilstrækkelig Ventilation, og Lokalerne ere tilstrækkelig store. Ogsaa dette vil hjælpe Kommunerne meget til, at de kunne komme ind paa at faa Forskoleinstitutionen indført.

Hvad Undervisningen angaar, tror jeg, at § 10 er meget heldig affattet. For Forskolens Vedkommende er her Remseriet udelukket, Al Remsen efter Lærebog eller Katekismus er udelukket, og i Stedet er det anbefalet eller rettere paabudt, at der skal læres Bibelhistorie, Fædrelandets Historie og Geografi i Udtog, og det skal ske gennem Fortælling og Genfortælling. Jeg tror, at det er meget heldigt, at denne Bestemmelse er indført. Dernæst er der angaaende selve Fagene i de øvrige Skoler at bemærke, at Folketinget har faaet indført dette, at der i vore Folkeskoler særlig skal lægges Vægt paa Danskundervisningen, Undervisningen i Modersmaalet, og det er meget heldigt, hvad der her er indført. Jeg tror, at vore Folkeskoler tidligere have lagt alt for lidt Vægt paa denne Side af Undervisningen. Jeg kender mangan brav Bondemand, som sidder i kommunale Raad, og som er en forstandig og indsigtfuld Mand, men som til mig har ytret som saa: „Ja, jeg kunde meget godt klare mig baade i den ene og den anden Henseende, bare jeg kunde sætte mine Tanker paa Papiret, bare jeg havde lært saa meget, at jeg kunde skrive for mig. Jeg ved egentlig godt, hvad der skulde skrives, og jeg kan godt fremstille Sagen mundtlig, men jeg kan ikke faa det sat paa Papiret.“ Jeg tror, at der er meget, som i saa Henseende savnes ude i Landet, fordi vore Skoler have lagt alt for lidt Vægt paa Danskundervisning. Nu vedtages det her, at der skal undervises i Dansk i 287 Timer om Aaret. Det er jo en ganske betydelig Del af Undervisningstiden, som skal anvendes dertil. Det er 7 Timer om Ugen i de 41 Uger, som her er Tale om, og hvis man samler Undervisningen i Halvdelen af disse Uger om Vinteren, 14 Timer om Ugen. Det bliver en meget betydelig Del af Undervisningstiden, som for Fremtiden vil blive anvendt til Danskundervisningen, og det tror jeg er meget heldigt, thi vor Folkeskole skulde først og fremmest være en dansk Skole, først og fremmest lære Eleverne at læse, skrive og tale, kort sagt, behandle Modersmaalet fuldkommen rigtig og korrekt. Endelig er det jo ved denne Paragraf lagt i Kommunalbestyrelsens Hænder at indføre flere Fag end de rent tvungne, som ere nævnte her, idet Kommunalbestyrelsen ude paa Landet kan indføre Undervisning i Naturkundskab, Sløjd og Gymnastik for Pigerne, og den kan gaa endnu videre, idet der i § 14 er givet Ministeren Be-